

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова науково-методичної ради
факультету української й іноземної
філології та мистецтвознавства

 Ірина ШПІТЬКО

«30» вересня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 2.1 Актуальні питання філології: мовознавчий аспект

для здобувачів вищої освіти

рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)

галузь знань 03 Гуманітарні науки

спеціальність 035 Філологія

освітня програма Філологія

рік набору 2022/2023 форма навчання денна термін навчання 4 роки

вид дисципліни обов'язкова

Розробник Н.В. Дьячок, професор кафедри загального та слов'янського мовознавства, д-р
філол. наук, доцент

Погоджено гарант ОНП

(підпис)

Наталя ДЬЯЧОК

(ім'я та прізвище)

Робоча програма схвалена на засіданні кафедри загального та слов'янського мовознавства
Протокол від «06» вересня 2022 року № 1

Ухвалено на засіданні науково-методичної ради факультету української філології та
мистецтвознавства

Протокол від «09» вересня 2022 року № 1

Дніпро
2022

Опис навчальної дисципліни

Навчальний рік (роки*) викладання дисципліни	Курс	Семестр	Підсумковий контроль				Індивідуальні завдання		Кредитів ECTS	Обсяг роботи студента (години)						
			екзамен	диф.залік	залік	курсова робота	форма	кількість		всього	аудиторні					самостійна робота
											всього аудиторних	лекції	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	
2022/23	1	1														
		2	2						6,0	180	54	36	18		126	

1. Мета дисципліни:

сприяти виробленню в аспірантів навичок і вмінь спостерігати, аналізувати й класифікувати мовні явища, специфіку комунікації залежно від різних умов (соціальних, культурних тощо); розуміти структуру мови (мовного коду), закономірності взаємодії мовних і позамовних засобів комунікації, залежність організації мовного коду від позамовних (ситуативних – у широкому сенсі слова) явищ, етапи і закономірності породження і сприйняття мовлення в різних комунікативних умовах, причини комунікативних невдач, а також уміло добирати методи дослідження мови.

Вивчення дисципліни забезпечує формування компетентностей за ОП:

ЗК 09. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство, у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ФК 08. Здобуття глибинних знань у галузі філології, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових філологічних знань, взаємозв'язку між теоретичними підходами та методологічними практиками в галузі філології, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.

ФК 09. Здатність збирати матеріал для філологічного дослідження, систематизувати та інтерпретувати філологічні явища з погляду фундаментальних філологічних принципів, аналізувати взаємозв'язки між мовою і соціальним контекстом, опрацьовувати історико-філологічні джерела на основі їх критичного сприйняття, а отримані дані представляти у вигляді цілісного дослідження.

ФК 10. Здатність формулювати наукову проблему, робочі гіпотези її дослідження, уміння визначати дослідницькі задачі й розробляти шляхи їх розв'язання, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових знань та/або професійної практики.

ФК 11. Здатність розв'язувати широке коло проблем і завдань у галузі філології на основі розуміння природи, чинників впливу, тенденцій розвитку мови та літератури та з використанням класичних і новітніх дослідницьких підходів, відповідних загальнонаукових, теоретичних і експериментальних методів.

ФК 12. Здатність представляти результати індивідуальних досліджень у спеціалізованих майстер-класах, на семінарах і конференціях, під час публічних дискусій, у тому числі із застосуванням різних форм візуалізації отриманих даних.

2. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни.

Для успішного опанування навчальною дисципліною «Актуальні питання філології: мовознавчий аспект» здобувачі вищої освіти повинні мати базовий рівень володіння знаннями з лінгвістичних дисциплін.

3. Результати навчання за дисципліною та їх співвідношення із програмними результатами навчання.

№	Результати навчання за дисципліною	Програмні результати навчання	Номери тем
1	Знати основні способи отримання, дослідження, застосування сучасних технологій; Знати як використовувати сучасні філологічні методи для дослідження мови; Уміти використовувати програмні засоби і інтернет-ресурси з метою впровадження досягнень науково-технічного прогресу у виробництво і соціальну сферу; Уміти використовувати сучасні методики, організовувати проведення експериментів випробувань, проводити їх обробку і аналізувати результати	ПР 10. Уміти проводити огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію.	Т 1, 10
2	Уміти самостійно проводити наукові дослідження, складати план дослідження та одержувати нові наукові й прикладні результати; Уміти обробляти та аналізувати отримані результати досліджень та документально їх оформляти	ПР 11. Обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання.	Т 2, 3
3	Знати основи психології, педагогіки, що сприяють розвитку загальної культури та соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей; Уміти формулювати цілі і завдання власної діяльності з урахуванням суспільних, державних і виробничих інтересів	ПР 11. Обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання.	Т 4, 7, 12
4	Мати сучасні уявлення про філологію, дослідження різних методологічних та методичних методів, спрямованих на розуміння розвитку мови та літератури; Уміти представляти підсумки виконаної роботи у вигляді звітів,	ПР 09. Знати основні класичні та новітні філологічні концепції, фундаментальні праці конкретної філологічної спеціалізації, глибоко розуміти теоретичні й практичні проблеми в галузі дослідження.	Т 4, 5, 11

	<p>доповідей на симпозіумах, наукових публікаціях з використанням сучасних можливостей;</p> <p>Уміти правильно використовувати мовні засоби залежно від сфери й мети спілкування;</p> <p>Уміти самостійно вдосконалювати свої знання, уміння, особистісні і професійні якості для забезпечення ефективної наукової діяльності;</p> <p>Уміти при плануванні, виконанні та обробці результатів науково-дослідних робіт</p>		
5	<p>Знати основи методології як науки, закономірностей її розвитку, розуміння науки як системи знань, діяльності та соціального інституту, класифікації методів наукового знання;</p> <p>Знати філологічні властивості, основні способи отримання, дослідження, застосування сучасних технологій;</p> <p>Уміти робити кваліфікований аналіз, коментування, реферування і узагальнення результатів наукових досліджень, проведених іншими фахівцями, з використанням сучасних методик і методологій, передового вітчизняного та зарубіжного досвіду</p>	<p>ПР 12. Проводити самостійні дослідження в галузі лінгвістики, літературознавства або перекладознавства на сучасному рівні, отримуючи достовірні результати, які мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p>	Т 6, 7
6	<p>Уміти виділяти та аналізувати елементи логічної структури власної наукової діяльності (об'єкт, предмет, форми, засоби, методи, результат);</p> <p>Уміти володіти методами синтезу і аналізу структури та властивостей філології, фундаментальними навичками науково-дослідної роботи;</p> <p>Уміти аналізувати наукову літературу з метою вибору напряму досліджень;</p> <p>Уміти моделювати основні процеси майбутнього дослідження з метою вибору методів дослідження, наявного апаратного забезпечення або створення нових методик, користуватися нормативно-правовими актами та нормативно-технічною документацією</p>	<p>ПР 15. Презентувати результати власних оригінальних наукових досліджень державною та іноземною мовами в усній та писемній формі: продукувати і грамотно оформлювати різножанрові наукові тексти відповідно до сучасних вимог (стаття, есе, презентація, виступ на конференції, публічна науково-популярна чи наукова лекція тощо).</p>	Т 8, 9
7	<p>Уміти збирати, обробляти, зберігати та аналізувати наукову філологічну інформацію з метою вибору напряму досліджень за обраною темою з використанням сучасних інформаційних технологій;</p> <p>Уміти використовувати отримані фундаментальні знання і практичні</p>	<p>ПР 12. Проводити самостійні дослідження в галузі лінгвістики, літературознавства або перекладознавства на сучасному рівні, отримуючи достовірні результати, які мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p>	Т 1-12

	<p>навички на всіх етапах виконання науково-дослідної роботи, включаючи пошук необхідної інформації, планування експерименту, безпосереднє виконання роботи та обговорення отриманих результатів, формулювання теоретичних висновків;</p> <p>Уміти визначати мету дослідження і розподіляти окремі напрями дослідження поміж фахівцями;</p> <p>Уміти підготувати і редагувати наукові публікації;</p> <p>Уміти визначати методи власних наукових досліджень;</p> <p>Уміти обирати методи аналізу мовного й літературного матеріалу для забезпечення викладання та популяризації філологічних знань;</p> <p>Уміти застосовувати основні методи дослідження трансформації різних типів текстів (стилю, жанру, цільової приналежності тексту тощо), в тому числі створення на базі трансформованого тексту нових текстів</p>		
--	---	--	--

4. Структура навчальної дисципліни.

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин *				
		лекції	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота
1 семестр						
1	ТЕМА 1: Етнолінгвістика як галузь мовознавства. Етнолінгвістика й лінгвокультурологія.	4	2			12
2	ТЕМА 2: Психолінгвістичний підхід до аналізу мовних явищ	3	1			10
3	ТЕМА 3: З історії вивчення фоносемантики. Звук і смисл. Слова у свідомості людини.	3	2			11
4	ТЕМА 4: Психолінгвістичний аспект словотвору і граматики. Співвідношення свідомості і дійсності. Психолінгвістичний статус мовної свідомості.	4	2			11
5	ТЕМА 5: Мова – мислення: експериментальні показники	3	1			10
6	ТЕМА 6: Предмет, об'єкт, завдання, принципи й основні тенденції когнітивної лінгвістики.	3	1			10
7	ТЕМА 7: Проблема категоризації в когнітивній лінгвістиці. Прототипна	3	2			10

	семантика. Принципи когнітивної семантики. Проблема структур репрезентації знань. Когнітивне моделювання					
8	ТЕМА 8: Складники комунікації, пов'язані з риторикою мовлення і ситуацією спілкування	3	2			10
9	ТЕМА 9: Лінгвоконцептологія: завдання та основні поняття	3	1			11
10	ТЕМА 10: Міжкультурна комунікація.	3	1			11
11	ТЕМА 11: Аспекти мовного коду в міжкультурній комунікації	2	2			10
12	ТЕМА 12: Аналіз комунікативних ситуацій	2	1			10
Всього		36	18			126

Тематика практичних занять

№ Теми	Тематика (назва) практичного заняття	Кількість годин	Рекомендована література (№ з переліку)
ТЕМА 1	Основні поняття етнолінгвістики. Етнолінгвістика й лінгвокультурологія.	2	№1, 3, 5, 6, 7; додаткова
ТЕМА 2	Аналіз мовних явищ: психолінгвістичний ракурс	1	№1, 3, 5, 6, 7; додаткова
ТЕМА 3	Фоносемантика. Звук і смисл. Слова у свідомості людини.	2	№1, 3, 5, 6, 7; додаткова
ТЕМА 4	Психолінгвістичний аспект словотвору і граматики. Співвідношення свідомості і дійсності. Психолінгвістичний статус мовної свідомості.	2	№1, 3, 5, 6, 7; додаткова
ТЕМА 5	Мова – мислення: експериментальні показники	1	№1, 6, 8, 9; додаткова
ТЕМА 6	Предмет, об'єкт, завдання, принципи й основні тенденції когнітивної лінгвістики.	1	№6, 10; додаткова
ТЕМА 7	Принципи когнітивної семантики. Проблема структур репрезентації знань. Когнітивне моделювання	2	№1, 3, 5, 6, 7; додаткова
ТЕМА 8	Складники комунікації, пов'язані з риторикою мовлення і ситуацією спілкування	2	№6, 7, 2, 4; додаткова
ТЕМА 9	Основні поняття лінгвоконцептології	1	№1, 3, 5, 6, 7; додаткова
ТЕМА 10	Міжкультурна комунікація.	1	№1, 3, 5, 6, 7; додаткова
ТЕМА 11	Аспекти мовного коду в міжкультурній комунікації	2	№2, 4; додаткова
ТЕМА 12	Аналіз комунікативних ситуацій	1	№2, 4; додаткова
Всього годин		18	

Тематика самостійної роботи

№ Теми	Тема самостійної роботи	Кількість годин	Рекомендована література (№ з переліку)
ТЕМА 1	Опрацювання наукової літератури на тему: «Етнолінгвістика як галузь мовознавства. Етнолінгвістика й лінгвокультурологія».	12	№1, 3, 5, 6, 7; додаткова
ТЕМА 2	Опрацювання наукової літератури на тему: «Психолінгвістичний підхід до аналізу мовних явищ»	10	№1, 3, 5, 6, 7; додаткова
ТЕМА 3	Опрацювання наукової літератури на тему: «З історії вивчення фоносемантики. Звук і смисл. Слова у свідомості людини».	11	№1, 3, 5, 6, 7; додаткова
ТЕМА 4	Опрацювання наукової літератури на тему: «Психолінгвістичний аспект словотвору і граматики. Співвідношення свідомості і дійсності. Психолінгвістичний статус мовної свідомості».	11	№1, 3, 5, 6, 7; додаткова
ТЕМА 5	Опрацювання наукової літератури на тему: «Мова – мислення: експериментальні показники»	10	№1, 6, 8, 9; додаткова
ТЕМА 6	Опрацювання наукової літератури на тему: «Предмет, об'єкт, завдання, принципи й основні тенденції когнітивної лінгвістики».	10	№6, 10; додаткова
ТЕМА 7	Опрацювання наукової літератури на тему: «Проблема категоризації в когнітивній лінгвістиці. Прототипна семантика. Принципи когнітивної семантики. Проблема структур репрезентації знань. Когнітивне моделювання»	10	№1, 3, 5, 6, 7; додаткова
ТЕМА 8	Опрацювання наукової літератури на тему: «Складники комунікації, пов'язані з риторикою мовлення і ситуацією спілкування»	10	№6, 7, 2, 4; додаткова
ТЕМА 9	Опрацювання наукової літератури на тему: «Лінгвоконцептологія: завдання та основні поняття»	11	№1, 3, 5, 6, 7; додаткова
ТЕМА 10	Опрацювання наукової літератури на тему: «Міжкультурна комунікація».	11	№1, 3, 5, 6, 7; додаткова
ТЕМА 11	Опрацювання наукової літератури на тему: «Аспекти мовного коду в міжкультурній комунікації»	10	№2, 4; додаткова
ТЕМА 12	Опрацювання наукової літератури на тему: «Аналіз комунікативних ситуацій»	10	№2, 4; додаткова
Всього годин		126	

5. Схема формування оцінки.

5.1 Шкала відповідності оцінювання:

Відмінно/Excellent	Зараховано/Passed	90-100
Добре/Good		82-89
		75-81
		64-74
Задовільно/Satisfactory		60-63
Незадовільно/Fail	Не зараховано/Fail	0-59

5.2 Форми та організація оцінювання:

Поточний контроль:

Форма оцінювання	Строки проведення оцінювання (тижні викладання)	Максимальна кількість балів
Опитування-бесіда за темами практичних робіт (теми 1-12) – 2 опитування	33, 37	20 балів 2 опитування x 10 б. = 20 б.
Оцінювання анотації та розширеної анотації за темою дослідження (практичні роботи № 5, 10)	29	10 балів 2 анотації x 5 б. = 10 б.
Оцінювання огляду літератури за темою дослідження до наукової статті (практична робота № 7)	23	10 балів 1 огляд x 10 б. = 10 б.
Оцінювання тез та доповіді за темою дослідження на наукову конференцію (практичні роботи № 6, 11)	25, 37	10 балів 2 роботи x 5 б. = 10 б.
Оцінювання рівня виконання завдань для самостійної роботи (виступ-презентація за темою дослідження, тестове опитування за питаннями для самостійної роботи за темами 1-12)	28, 38	10 балів 1 виступ-презентація x 5 б. = 5 балів 1 тестування x 5 б. = 5 б.
Максимальна кількість балів за поточне оцінювання		60

Семестровий контроль:

Форма оцінювання	Максимальна кількість балів
Екзамен	40

5.3 Критерії оцінювання:

Критерії оцінювання знань здобувачів*	
Опанування тем практичних робіт	
Бали	Критерій
враховується:	
<ul style="list-style-type: none"> ступінь глибини розуміння та засвоєння досліджуваного питання; обґрунтованість, логічність, послідовність викладення досліджуваного питання. 	
0 балів «незадовільно»	Здобувач неспроможний надати жодної правильної відповіді на запитання за темами практичних робіт.
1-5 балів «незадовільно»	Здобувач дає неправильні або дуже неповні відповіді на запитання; демонструє часткове розуміння термінів та повну відсутність аргументації власної думки; відсутня здатність до репродуктивного

	застосування знань; значні бар'єри в комунікації.
6-7 балів «задовільно»	Здобувач дає неповні відповіді на запитання; відсутня ґрунтовна аргументація власної думки.
7,5-8,5 балів «добре»	Здобувач дає відповіді не на усі запитання, іноді відповіді фрагментарні; аргументація власної думки не завжди доведена; наявне репродуктивне застосування знань.
9-10 балів «відмінно»	Здобувач надає повні та ґрунтовні відповіді на всі запитання за темами практичних робіт; демонструє уміння визначати головне та другорядне; вдало аргументує власну думку.
Виконання анотації та розширеної анотації	
Бали	Критерій
враховується: <ul style="list-style-type: none"> • відповідність оформлення окресленим вимогам; • наявність орфографічних, пунктуаційних, стилістичних та інших помилок; • логічність, послідовність та зрозумілість викладення матеріалу; • правильність та точність виконання роботи; • осмислення та глибина розуміння досліджуваної проблеми; здатність до аналізу та критичного мислення.	
0-2 бали «незадовільно»	Здобувач або не виконав завдання, або письмова робота повністю не відповідає окресленим вимогам.
3 бали «задовільно»	Здобувач не досить повно висвітлив тему, у роботі наявні орфографічні пунктуаційні та стилістичні помилки, порушено логічність, послідовність та зрозумілість письма, відсутня глибина розуміння досліджуваної проблеми.
4 бали «добре»	Здобувач підготував письмову роботу, яка достатньо повно відповідає окресленим вимогам, є деякі огріхи у логічності та послідовності викладення, правильності та точності виконання роботи.
5 балів «відмінно»	Здобувач виконав письмову роботу, яка повністю відповідає окресленим вимогам, вирізняється логічністю, послідовністю та зрозумілістю викладення матеріалу; правильністю та точністю виконання роботи; спостерігається високий рівень осмислення та глибини розуміння досліджуваної проблеми; здатності до аналізу та критичного мислення.
Виконання огляду літератури	
Бали	Критерій
враховується: <ul style="list-style-type: none"> • відповідність оформлення окресленим вимогам; • наявність орфографічних, пунктуаційних, стилістичних та інших помилок; • повнота висвітлення обраної теми; • логічність, послідовність та зрозумілість викладення матеріалу; • правильність та точність виконання роботи; • осмислення та глибина розуміння досліджуваної проблеми; • здатність до аналізу та критичного мислення. 	
0-6 балів «незадовільно»	Здобувач або не виконав завдання, або письмова робота повністю не відповідає окресленим вимогам.
6-7 балів «задовільно»	Здобувач не досить повно висвітлив тему, у роботі наявні орфографічні пунктуаційні та стилістичні помилки, порушено логічність, послідовність та зрозумілість письма, відсутня глибина розуміння досліджуваної проблеми.
7,5-8,5 балів «добре»	Здобувач підготував письмову роботу, яка достатньо повно відповідає окресленим вимогам, є деякі огріхи у логічності та послідовності

	викладення, правильності та точності виконання роботи.
9-10 балів «відмінно»	Здобувач виконав письмову роботу, яка повністю відповідає окресленим вимогам, вирізняється логічністю, послідовністю та зрозумілістю викладення матеріалу; правильністю та точністю виконання роботи; спостерігається високий рівень осмислення та глибини розуміння досліджуваної проблеми; здатності до аналізу та критичного мислення.
Виконання тез та доповіді на наукову конференцію	
Бали	Критерій
враховується: <ul style="list-style-type: none"> • відповідність оформлення окресленим вимогам; • наявність орфографічних, пунктуаційних, стилістичних та інших помилок; • логічність, послідовність та зрозумілість викладення матеріалу; • осмислення та глибина розуміння досліджуваної проблеми; • здатність до аналізу та критичного мислення. 	
0-2 бали «незадовільно»	Здобувач або не виконав завдання або письмова робота повністю не відповідає окресленим вимогам.
3 бали «задовільно»	Здобувач не досить повно висвітлив тему, у роботі наявні орфографічні пунктуаційні та стилістичні помилки, порушено логічність, послідовність та зрозумілість письма, відсутня глибина розуміння досліджуваної проблеми.
4 бали «добре»	Здобувач підготував письмову роботу, яка достатньо повно відповідає окресленим вимогам, є деякі огріхи у логічності та послідовності викладення, правильності та точності виконання роботи.
5 балів «відмінно»	Здобувач виконав письмову роботу, яка повністю відповідає окресленим вимогам, вирізняється логічністю, послідовністю та зрозумілістю викладення матеріалу; правильністю та точністю виконання роботи; спостерігається високий рівень осмислення та глибини розуміння досліджуваної проблеми; здатності до аналізу та критичного мислення.
Виконання завдань для самостійної роботи (виступу-презентації)	
Бали	Критерій
враховується: <ul style="list-style-type: none"> • систематизованість та обґрунтованість підбраного матеріалу; • логічність, послідовність та зрозумілість викладення матеріалу; • вміння узагальнювати, виокремлювати, порівнювати; • вміння запроваджувати результати власних досліджень у навчальний процес. 	
0 балів «незадовільно»	Здобувач або не виконав завдання або підібрав матеріал, що повністю не відповідає темі.
1-2 бали «незадовільно»	Здобувач не розкрив тему, не супроводив доповідь презентацією.
3 бали «задовільно»	Здобувач підготував презентацію, але не зміг викласти матеріал послідовно та логічно, доповідь не була цілісною.
4 бали «добре»	Здобувач підготував доповідь та її наочне забезпечення, матеріал був підібраний вдало, але не завжди простежувалась здатність здобувача підкреслити головне.
5 балів «відмінно»	Здобувач забезпечив вдале наочне забезпечення доповіді. Матеріал було викладено логічно й послідовно з виокремленням головних аспектів.
Виконання завдань для самостійної роботи (тестування)	
Бали	Критерій

враховується:	
<ul style="list-style-type: none"> • ступінь глибини розуміння та засвоєння досліджуваного питання; • вміння запроваджувати результати власних досліджень у навчальний процес. 	
0-2 бали «незадовільно»	0-59 % правильних відповідей
3 бали «задовільно»	60-74 % правильних відповідей
4 бали «добре»	75-89 % правильних відповідей
5 балів «відмінно»	90-100 % правильних відповідей

6. Методи навчання, інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна:

Методи навчання:

- інтерактивне навчання (активне залучення здобувача вищої освіти до навчального процесу під час дискусій, бесід);
- словесні методи (пояснення);
- наочні методи (презентації);
- практичні методи (виконання практичних робіт);
- контекстне навчання (інтеграція результатів різних видів діяльності здобувача вищої освіти – навчальної, наукової і практичної – та їх використання під час виконання самостійного наукового дослідження);
- методи аналітичного та критичного мислення – інтелектуальна діяльність здобувача, спрямована на вирішення конкретного завдання, а також спосіб підходу до проблеми, що дозволяє виявити приховані проблеми і прийняти правильне рішення;
- самостійне навчання (опанування завдань для самостійної роботи у результаті аналізу та переосмислення рекомендованої навчальної та наукової літератури).

Інструменти та обладнання:

Мультимедійне обладнання.

Програмне забезпечення:

MS Office 365, MS Teams, MS Forms, MS PowerPoint, MS SharePoint, Zoom.

7. Рекомендована література:

Основна:

1. Голубовська І.Р., Корольов І. Р. Актуальні проблеми сучасної лінгвістики : курс лекцій. К. : Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2011. 223 с.
2. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики. К: Академія, 2004. 343 с.
3. Баркасі В. В., Каленюк С. О., Коваленко О.В. Словник лінгвістичних термінів для студентів філологічних факультетів. Миколаїв. 2017. 122 с.
4. Почепцов Г.Г. Теорія комунікації. Київ: ВЦ Київський університет, 1999. 308с.
5. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми. – Полтава: Довкілля-К, 2008.
6. Шепель, Ю.А. Актуальні питання філології: мовознавчий аспект (лекційні, практичні, самостійні модулі та тести) : навчально-методичний посібник для аспірантів 1 року навчання за спеціальністю 035 Філологія. Дніпро: Вид-во ДНУ, 2021. 136 с. (Електронний ресурс)
7. Шепель, Ю.О. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФІЛОЛОГІЇ: МОВОЗНАВЧИЙ АСПЕКТ. Методичні вказівки для практичних занять та рекомендації для слухачів третього

рівня вищої освіти (доктор філософії Phd) спеціальності 035 Філологія. Дніпро. 2021. 41 с. (Електронний ресурс)

8. Natalia Diachok, Olena Kuvarova, Tetiana Vysotska, Svitlana Korotkova, Iryna Khurtak. A Word and a Word Combination in Language and Speech. *Studies in Media and Communication* Vol 10, No 3 (2022). ISSN 2325-8071 (Print) ISSN 2325-808X (Online). Copyright © Redfame Publishing Inc.
<https://redfame.com/journal/index.php/smc/article/view/5829> (Scopus)
9. Diachok, N.V., Kuvarova, O.K., Prystaiko, T.S., Kirkovska, I.S., & Semak, L.A. Verbal compression as the implementation of universal tendency of compensative processes in the lingual world. *Linguistics and Culture Review*, 5(S4), 2021, pp. 344-357.
<https://doi.org/10.37028/lingcure.v5nS4.1580> (Scopus)
10. Diachok, N.V., Popkova, O.A. GENITIVE-NEGATIVE AS THE UNIVERSAL FORM IMPLEMENTING THE 'ABSENCE' CONCEPT. *Ukrainian Sense / Ukrainian sense / Український смисл : scientific collection / Edited by I. S Popova, prof. Dnipro : Lira*, 2/2022. P. 23–31. (імпакт-фактор)

Додаткова:

1. Koroliova. V., Grechenko. V., Kovalchuk. M., Samoilenko. V., Shevchenko. T., & Zaitceva. V. (2021). Information and communication activity of students when writing a course work on linguistics. *Linguistics and Culture Review*, 5(1), 115-128.
2. Дьячок Н. В. Универбация как универсальное лингвальное явление. Теоретичні й прикладні проблеми сучасної філології. – Збірник наукових праць. – Вип. 6. – Слов'янськ, 2018. – С. 143–149.
3. Дьячок Н.В., Шпітько І.М. Принципи визначення універбації в словацькій мові. Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»): журнал. 2023. № 3(9) 2023. С. 152-165 (категорія Б)
4. Дьячок Н.В., Датченко Ю.В., Куварова О.К. Аббревіація як засіб лінгвальної компресії в польській мові. Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»): журнал. 2023. № 3(9) 2023. С. 141-151 (категорія Б)
5. Ковальчук М. С. Метафорична когезія у прозі Ліни Костенко. *Вісник Дніпропетровського університету. Серія «Мовознавство»*. № 11. 2017. Вип. 23 (2). С. 47-52.
6. Ковальчук М. С. Метафоричний зсув у структурі газетного тексту. *Дослідження з лексикології і граматики української мови: зб. наук. пр. / за ред. проф. І.С. Попової*. Дніпро: Ліра, 2018. Вип. 19. С. 89–110.
7. Ковальчук М. С. Семантико-синтаксичні параметри односкладних речень у романі Ліни Костенко "Записки українського самашедшого. *Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету*. Серія: Філологія. Одеса, 2018. № 32. Т. 1. С. 49 – 58.
8. Ковальчук М. С. Мовне вираження гендерних стереотипів в українських фразеологізмах та пареміях. *Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету*. Серія: філологія. Вип. 38. Т.1. Одеса, 2019. С. 24 – 37.
9. Ковальчук М. С. Політична метафора в мас-медійному дискурсі (на матеріалі україномовного газетного тексту). *Український смисл: науковий збірник / за ред. проф. І.С. Попової*. Дніпро: Ліра, 2018. С. 201-219.
10. Шевченко Т. В. Парцеляція в художньому дискурсі як вияв авторизації. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Одеса: Видавничий дім «Гельветика». 2021. Випуск 49, том 2. С. 41–45.
11. Шевченко Т. В. Прагматичні типи речень у художньому дискурсі. *Мовна особистість : лінгвістика і лінгводидактика/ МОН України, Київський націон. лінгвістичний ун-т., Черкаський націон. ун-т. Ім. Б. Хмельницького.–Київ-Черкаси : вид-во ФОП Гордієнко Є.І., 2020. С. 252–255.*

12. Шевченко Т. В. Модифікації речення в художньому тексті. Дискурсивні аспекти лінгвістичних досліджень: колективна монографія. Дніпро: ЛІРА, 2020. С. 124–146

8. Інформаційні ресурси:

1. Бібліотека онлайн. Режим доступу: litopys.org.ua
2. Лінгвістичний портал <http://www.mova.info/>
3. Морфологія. Режим доступу: <https://www.twirpx.com>
4. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Українська мова у світі. Режим доступу: [www.bbc.co.uk.worldservice](http://www.bbc.co.uk/worldservice)
6. Українська мова. Режим доступу: www.slideshaare.net
7. Фонетика, графіка, орфоепія. Режим доступу: https://ukr.ed-era.com/1/fonetika_grafka_orfoepya.html